

BILAG 4.0.2

Dato: 17. juni 2022

Til: Hovedbestyrelsen – seminar 24.-25. juni

Kontaktperson: Mikkel Havelund, mh@dn.dk 31193207 & Søren Møllerup Dawe, smd@dn.dk, 31719091

DN's organisation

I dette bilag skitseres DN's nuværende organisation med afsæt i de formelle beskrivelser af DN's organisatoriske enheder fra vedtægterne og forretningsordenerne, og de forslag der har været til ændringer oplystes ifm. gennemgangen af de organisatoriske enheder.

I gennemgangen er der fokus på beskrivelserne af enhedernes formål, rolle og opgave – for de fulde beskrivelser henvises til vedtægterne og forretningsordenerne.

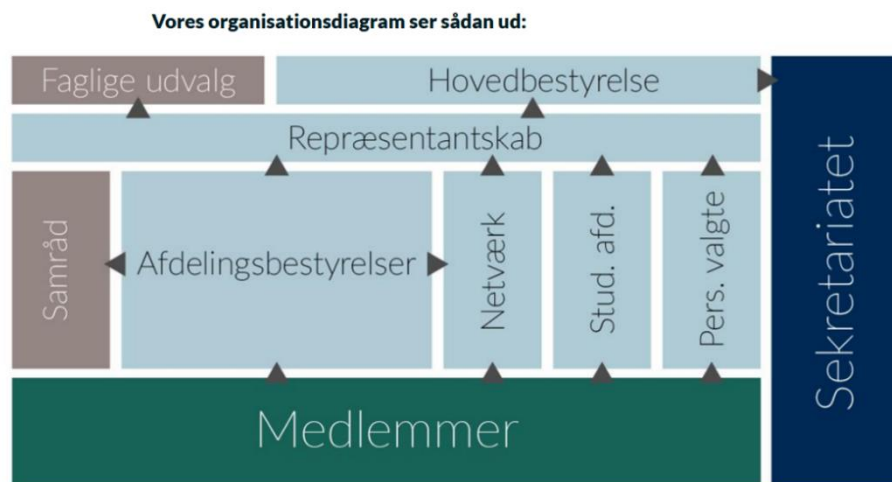
<https://aktiv.dn.dk/organisationen/vedtaegter-aktivitetsplan-og-budget/vedtaegter/>

Formålet er at give et overblik over de organisatoriske enheders formål og opgave, som de er beskrevet i dag og dermed et grundlag til at diskutere om evt. udfordringer bunder i vedtægter/forretningsordener eller om løsninger skal findes på anden måde end ved ændringer i vedtægterne.

Som afsæt for gennemgangen af DN's organisering stilles to overordnede refleksionsspørgsmål til OU og HB:

- Er der problemer eller uhensigtsmæssigheder med den nuværende organisering ift. at kunne realisere strategien? Hvis ja, hvor i organiseringen er der problemer, og hvad er problemet?
- Hvordan kan vi ændre organiseringen, så den understøtter strategiens mål og ambitioner bedst muligt?

På hjemmesiden præsenteres vores organisation således:



Repræsentantskabet (Vedtægternes § 9)

Repræsentantskabet er DN's øverste myndighed, og har følgende sammensætning og opgaver:

Sammendrag af § 9 i vedtægterne om REP	
Repræsentantskabet består af:	Repræsentantskabets opgave er bl.a.:
<ul style="list-style-type: none">- To repræsentanter fra hver afd.-bestyrelse- Et ekstra medlem af afdelingsbestyrelsen for hver 3.000 medlemmer i afdelingen- To repræsentanter fra hver af de fem regionale ungeafdelinger- Medlemmerne af hovedbestyrelsen- Indtil 15 personlige medlemmer- En observatør med taleret fra landsdækkende netværk med mindst 15 medlemmer	<ul style="list-style-type: none">- Træffe overordnede foreningspolitiske beslutninger- Vedtage aktivitetsplan og dertilhørende budget- Godkende årsregnskab- Vælge statsautoriseret/registreret revisor- Vælge præsident, vicepræsident og 6 øvrige af repræsentantskabets midte valgte hovedbestyrelsesmedlemmer.- Vælge faglige udvalgs formænd.- Vælge indtil 15 personligt valgte repræsentantskabsmedlemmer, som kan tilføre DN nye kompetencer, inspiration og indflydelse.- Vedtage ændringer af vedtægter og forretningsordener

Det bemærkes, at DN's politikker formelt set besluttet af HB og ikke af REP, og også det der tidligere har været praksis. Med udarbejdelsen af DN's nuværende seneste to politikker, (naturpolitik og råstofpolitik), har HB besluttet, at de skal vedtages af REP for at sikre maksimal indflydelse samt ejerskab og forankring i afdelingerne.

Forslag til ændringer:

- Det har været foreslået at ændre på REP-mødernes form og indhold.
- Det har været foreslået at ændre repræsentantskabets sammensætning jf. indlæg fra Peter Skat (bl.a. kun formanden fra afdelingsbestyrelser plus ekstra medlem for hver 5000 medlemmer, og kun indtil 6 valgte personlige medlemmer.) Kilde: <https://vores.dn.dk/da-DK/ideas/dns-vedtaegtsmaessige-udordringer>

Refleksionsspørgsmål

- Er der noget ved det nuværende repræsentantskab der ikke er hensigtsmæssigt eller udgør en barriere ift. strategiens mål og ambitioner?
- Får vi som forening nok ud af den måde vi i dag samles fysisk på tværs af foreningen to gange om året?

Hovedbestyrelsen (Vedtægternes § 10)

Hovedbestyrelsen er mellem repræsentantskabsmøderne foreningens øverste myndighed med ansvar for foreningens aktiviteter, økonomi og medlemsudvikling (stk. 2).

Sammendrag af §10 i vedtægterne om HB

HB består af (stk.1):	HB's opgave er bl.a. at (stk. 2):
<ul style="list-style-type: none"> - Præsident og vicepræsident valgt af repræsentantskabets midte. - 6 øvrige medlemmer valgt af repræsentantskabets midte (2 er på valg hver år). - Formændene for de faglige udvalg. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beslutte DN's politikker efter høring af repræsentantskabet og under ansvar over for repræsentantskabet. - Rejse og påklage sager, hvori foreningen er tillagt særlige beføjelser i lovgivningen. - Beslutte DN's holdning i sager, som efter hovedbestyrelsens skøn har væsentlig national interesse. - Hjemkalde lokale sager til behandling, hvis sagerne efter HB's skøn ikke håndteres lokalt i overensstemmelse med DN's formål eller politikker. - Udpege DN's repræsentanter til eksterne råd, nævn og udvalg mv. i sammenhænge, som efter hovedbestyrelsens skøn er nationale i deres karakter. - Gennemføre den af repræsentantskabet vedtagne aktivitetsplan og overholde det dertil hørende budget. - Udarbejde indstilling til repræsentantskabet om Danmarks Naturfredningsforenings årsregnskab. - Udarbejde forslag til repræsentantskabet om aktivitetsplan og dertil hørende budget. - Indstille til REP valg af statsautoriseret/registreret revisor. - Vælge medlemmer af faglige udvalg.

Forslag til ændringer:

- Det har været foreslået at ændre i HB's sammensætning, bl.a. vedr.:
 - o Faglige udvalgsformænds plads og rolle i HB
 - o Begrænse eller afskaffe personligt valgte medlemmer (så de menige medlemmer kun består af afdelingsrepræsentanter)
 - o Sikre DN Ung en repræsentant i HB
 - o Afskaffe HB eller oprette "kontaktudvalg" bestående af samrådsformænd og næstformænd der mødes med HB og præsident to gange om året.

Refleksionsspørgsmål

- Er der noget ved det nuværende HB, der udgør en barriere for at kunne realisere strategiens mål og ambitioner?
- Hvordan kan sammensætningen af HB bedst understøtte DN's strategi? Er der behov for at bestemte interesser og kompetencer repræsenteres?
- Skal bestemte grupper/interessers repræsentation reguleres gennem vedtægterne eller besluttet fuldt ud af repræsentantskabet?
- Hvordan sikres balance mellem forskellige hensyn i HB som fx lokal forankring, faglig ekspertise, ungeperspektiv, viden om kommunikation og fundraising etc.?
- Er der behov for at øge HB's tilknytning til resten af organisationen (mindre oplevet afstand) og i givet fald hvordan?

Afdelinger (Vedtægternes § 5)

DN's afdelinger udgøres af medlemmerne af DN i den pågældende kommune. Afdelingerne ledes af bestyrelser, som vælges af de enkelte afdelingers medlemmer (stk. 1).

Opgave:

Afdelingernes opgave er ikke beskrevet specifikt i vedtægterne men løst som: "Bestyrelsen skal inden for alle geografiske dele af kommunen virke for at fremme foreningens formål." (§ 5 stk. 1).

Det er en del af bestyrelsens opgave at: "organisere afdelingen på måder, som fremmer arbejdsdelingen mellem bestyrelsens medlemmer, og som engagerer medlemmer uden for bestyrelsen" (Forretningsordenen).

Bestyrelsen konstituerer sig hvert år med en formand og en næstformand. Det er som udgangspunkt formanden, der tegner afdelingen over for myndigheder og andre eksterne parter, medmindre bestyrelsen eller formanden bemyndiger et andet medlem af bestyrelsen til at tegne afdelingen i hhv. bestemte sagstyper eller ifm. en konkret sag. Derudover er næstformanden stedfortræder for formanden. Dog kan HB beslutte DN's holdning i sager, hvis det skønnes at have væsentlig national interesse, og HB kan hjemkalde lokale sager, hvis HB skønner sagerne ikke håndteres lokalt i overensstemmelse med DN's formål eller politikker (§ 5 stk. 6), ligesom en afdeling kan nedlægges og genetableres, hvis ikke den fungerer ifølge formålet.

Derudover beskrives afdelingernes arbejde på aktivsiden om afdelingerne <https://aktiv.dn.dk/organisationen/lokalafdelinger/alt-om-arbejdet/>, hvor der også kan findes en beskrivelse af "livet i en afdelingsbestyrelse målrettede nye bestyrelsesmedlemmer samt et idekatalog til konkrete aktiviteter: https://aktiv.dn.dk/media/32165/intro_nye_aktive_ja.pdf

Forslag til ændringer:

- Forslag til ændringer i afdelingernes arbejdsform er i vidt omfang behandlet under delstrategien om aktive og frivillige, men der udestår en diskussion af afdelingernes demokratiske ophæng, hvor fx muligheden for et rotationsprincip i afdelingsbestyrelserne er blevet lagt frem.
- Det er foreslået at indføre en eksklusionsparagraf i særlige tilfælde, hvor et medlem forgifter arbejdsmiljøet i en bestyrelse eller blandt de frivillige OG samtidig enten arbejder i mod DN's politikker eller hænger foreningen ud i medierne.

Det er også blevet foreslået at indføre "venskabsafdelinger" mellem fx to afdelinger med henblik på fx sparring, inspiration, besøg, udvikling af metoder og arbejdsformer.

Refleksionsspørgsmål

- Er der noget ved det nuværende setup for afdelingerne, der udgør en barriere for at kunne realisere strategiens mål og ambitioner?
- Hvordan sikres fornyelse og kontinuitet i afdelingerne?

- Hvilke konsekvenser vil et rotationsprincip på formandsposten have? Evt. med dispensationsmulighed.
- Hvordan gør vi det nemt for aktive og frivillige at handle uden at være en del af bestyrelsen?

Samråd (Vedtægternes § 6)

DN har i dag 8 samråd, som består af 2 medlemmer fra hver afdeling indenfor et større sammenhængende område. Hovedbestyrelsen beslutter den geografiske afgrænsning af samrådene efter indstilling fra afdelingsbestyrelserne. Samrådenes geografiske afgrænsning har historisk fulgt amterne, og senere de statslige miljøcentre.

Sammensætning:

Samrådene vælger et formandskab for et år ad gangen bestående af 1 formand og 2 næstformænd. Samrådet holder mindst 2 årlige møder, hvor samtlige medlemmer af bestyrelserne inden for samrådets geografiske område indbydes.

Opgave

Samrådenes **opgave** er (vedtægterne § 6 stk. 2):

- 1) at fremme samarbejde, videndeling og inspiration mellem afdelingerne, og
- 2) at bistå med at koordinere afdelingernes arbejde med sager af fælles interesse.

Dette bliver uddybet i **forretningsordenen** med eksempler. Samrådene kan bl.a.:

- "drive en hjemmeside for de aktive i afdelingerne inden for samrådets område,
- stimulere netværksdannelse mellem de aktive inden for samrådets område, som arbejder med de samme emner,
- holde møder og andre arrangementer for samrådets medlemmer."

Og ift. at koordinere afdelingerne arbejde fx:

- "søge at udvirke fælles holdninger i sager af fælles interesse, og
- tegne foreningen over for eksterne parter inden for samrådets geografiske område i den udstrækning, der er opbakning til det fra samrådets medlemmer."

I praksis fungerer DN's samråd meget forskelligt, hvad angår mødefrekvens, deltagerkreds og behandlede emner.

Forslag til ændringer:

- Det har været efterspurgt at samrådenes rolle afklares, herunder forslag om at bruge samrådene som ramme for regionale faglige netværk til styrkelse af afdelingernes arbejde og for aktive, der ikke trives i afdelingerne. Det bør undersøges nærmere, om samrådene kan spille en mere klar rolle i arbejdet på regionalt niveau om naturinteresser, der går på tværs af kommuner.
- Det er blevet foreslået at udvide samrådsformandskabet til 5 personer bl.a. for at kunne holde flere møder og dele opgaven ud på flere.

Refleksionsspørgsmål

- Er der noget i samrådenes beskrevne opgave, der bør ændres for at understøtte strategien?
- Er det et problem eller en styrke, at samrådene fungerer så forskelligt?
- Hvis der skal ske ændringer i samråd, er der så behov for ændringer i vedtægter og forretningsorden, eller er der tale om ændring i arbejdsform og kultur? Hvordan skal ændringen ske?

Faglige udvalg (Vedtægternes § 12)

DN har i dag tre vedtægtsbestemte faglige udvalg; Miljøfagligt udvalg, Naturfagligt udvalg og planfagligt udvalg.

Ifølge vedtægterne er "De faglige udvalgs formænd er medlemmer af hovedbestyrelse og repræsentantskab." Det bemærkes her, at FU-formændene er medlem af REP qua deres status som medlemmer af HB.

Sammensætning:

- De faglige udvalgs formænd vælges for 3-årige perioder af repræsentantskabet."
- De faglige udvalgs øvrige medlemmer vælges for 3-årige perioder af HB

Opgave

- "De faglige udvalg er rådgivende for hovedbestyrelsen. Udvalgenes kommissorier fastsættes af repræsentantskabet." (§ 12 Stk. 2)
- "Udvalget udarbejder en arbejdsplan med udgangspunkt i den af repræsentantskabet vedtagne aktivitetsplan for Danmarks Naturfredningsforening" (forretningsorden). Dvs. udvalgene skal fokusere på emner som repræsentantskabet har besluttet ifm. AP.
- HB besluttede den 25. marts, hvilke temaer de tre faglig udvalg hver især skal arbejde med i de to kommende år i lyset af AP 22/23.

Forslag til ændringer:

- Det har været foreslået, at de faglige udvalg erstattes af ad hoc-udvalg, der nedsættes med en konkret opgave. Det er også blevet foreslået, at den nuværende model suppleres af et klimaudvalg.
- Det har været foreslået, at FU-formændene ikke automatisk skal være fuldbyrdet medlem af HB med stemmeret.

Refleksionsspørgsmål

- Er der noget ved de nuværende faglige udvalg der er uhensigtsmæssigt og bør ændres for at understøtte strategien?
- Hvordan inddrages og udnyttes de faglige udvalg bedst muligt i DN's processer og i arbejdet med DN's vedtagne politikker?
- Skal de faglige udvalg fortsat sikres repræsentation i HB for at sikre relevante faglige perspektiver, ekspertise og kompetencer i HB?

Netværk (Vedtægternes § 8)

DN har i dag en række netværk, hvor DN-medlemmer på tværs af geografi og organisatoriske skel kan mødes om emner af fælles interesser.

Opgave og sammensætning:

I vedtægterne er netværk beskrevet på følgende måde: "Medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening med interesse for et bestemt emne kan slutte sig sammen i et netværk. Netværk arbejder med inspiration og idéudvikling på tværs af de øvrige organisatoriske enheder i Danmarks Naturfredningsforening. Netværk skal virke for at fremme foreningens formål."

Og i forretningsordenen fremgår det bl.a. at " Netværk består af medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening, som har valgt at slå sig sammen for at dyrke en fælles interesse med henblik på at fremme foreningens formål" og at "Netværk kan ikke tegne DN over for eksterne parter.

Der er allerede igangsat en proces, der bl.a. skal kortlægge, hvilke netværk der er behov for, og som skal munde ud i nye rammer for netværkene samt en målrettet rekrutteringsindsats. Og ifm. AP22/23 er det besluttet, at HB har som mål at præsentere REP for et bud på nye netværk i løbet af 2022, der via AP og budget sikres understøttelse fra sekretariatet. De nye netværk har bl.a. til formål at understøtte de fem strategiske indsatsområder.

Forslag til ændringer:

- Det er blevet foreslået, at netværkene revitaliseres med en større forankring i og support fra sekretariatet, og at der søges oprettet nye netværk, der knytter sig til delstrategierne eller specifikke fagområder. Netværkene skal sikre erfaringsudveksling mellem afdelingerne og mellem afdelingerne og sekretariatet. På den måde vil netværkene kunne spille en vigtig rolle i strategiimplementeringen. Det er foreslået at netværkene skal være et levende og aktiverende alternativ for de som ikke ønsker at være i en afdelingsbestyrelse.

Refleksionsspørgsmål

- Hvilke barrierer er der for at udnytte netværkenes potentiale bedst muligt ift. vidensdeling, ideudvikling, inspiration?
- Hvordan kan netværkene udnyttes til at understøtte strategiens mål og ambitioner?
- Hvordan kan der skabes en god forventningsafstemning, da sekretariatet ikke kan servicere et stigende antal netværk på samme niveau?